

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

'Mahkememizce Anayasa'ya aykırı olduğu düşünülen 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun 'Kanuna Aykırı Sair Davranışlar' başlıklı 117. maddesinde 'bu Kanunun 4. kısmında yazılı yasak fiilleri işleyenler fiil daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde, 6 aydan az olmamak üzere hapis cezası ile cezalandırılırlar.' denilmektedir. Aynı Kanunun 4. kısmı ise 4 bölümden oluşmaktadır ve 'Siyasi partiler ile ilgili yasaklar' başlığını taşımaktadır. Birinci bölümde Amaçlar ve Faaliyetler İle İlgili Yasaklar, ikinci bölümde Milli Devlet Niteliğinin Korunması, Üçüncü bölümde Atatürk İlke ve İnkılaplarının ve Laik Devlet Niteliğinin Korunması, Dördüncü bölümde ise Çeşitli Yasaklar düzenlenmiştir. Dolayısıyla 4. kısmın başlığından da anlaşılacağı üzere, Siyasi partilerle ilgili yasakları düzenlediği söylenebilir. Esasen bu kısımda belirtilen yasakların bir kısmının gerçek kişiler (insanlar) tarafından ihlali zaten mümkün değildir. Örnek olarak; madde 96'da yer alan 'Kullanılamayacak Parti Adları ve İşaretler' ile madde 90'da yer alan 'Tüzük ve Programlar ile Parti Faaliyetlerine İlişkin Sınırlamalar' genel niteliktedirler. Örnek olarak; 78. maddenin (e) fıkrasında yer alan 'Genel Ahlak ve Adaba Aykırı Amaç Gütme Yasağı' bunlardan bir tanesidir.

Bu açıklamalardan sonra 2820 sayılı Kanunun 117. maddesinin aynı Kanununun 4. kısmında yer alan yasaklardan hangisinin gerçek kişiler (insanlar) tarafından işlenmesini cezai hükme bağladığını anlayabilme imkanı yoktur. Kanun maddesi suç saydığı fiilleri açık ve seçik bir şekilde düzenlemeyerek Anayasa'nın kabul etmiş olduğu suç ve cezada kanunilik ilkesinden ayrılmıştır. Buna örnek olarak yukarıda değinilen 2820 sayılı Kanunun 78/e maddesinde düzenlenen genel ahlak ve adaba aykırı amaç gütme yasağı söylenebilir. Zira; Ceza Hukukunun günümüzde evrensel boyuta ulaşmış ilkeleri nazara alındığında ne denli ahlaka aykırı, kötü yada çirkin olursa olsun; kimsenin iç dünyasını, amaçlarını icra hareketlerine başlanmadıkça (eyleme dönüşmedikçe) yargılayamayacağı kabul edilmektedir. Ancak 2820 sayılı Kanunun 117. maddesi aynı Kanunun 4. kısmına yapmış olduğu genel atıfla, adeta bunun tersinin mümkün olabileceğini hüküm altına almıştır.

Bundan başka 2820 sayılı Kanunun 117. maddesindeki '...işleyenler...' ibaresinden ne anlaşılacağı da kuşkuludur. Zira maddenin atıf yaptığı 4. kısım Siyasi partiler ile ilgili yasakları düzenlemektedir. Dolayısıyla 4. kısımda yer alan yasaklar her vatandaş için geçerli olmayıp sadece siyasi parti üyeleri, İl ya da İlçe örgütü yöneticileri için geçerlidir denebilir. Ancak; siyasi partilerin İl ya da İlçe teşkilatlarının ayrı bir tüzel kişiliği bulunmamaktadır. Çünkü 2820 sayılı Kanunun 3. maddesinde siyasi partilerin ülke çapında faaliyet göstermek üzere teşkilatlanan tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar olduğu belirtilmiştir. Yetkili temsilcileri ise; kural olarak partinin genel başkanıdır. Yargıtay'ın görüşü de bu doğrultudadır. (Yargıtay 2. HD.28/02/2006, 2005/18115 E., 2006/2495 K) Madde metninde ise, böyle bir sınırlama yapılmayıp 4. kısımdaki yasaklara aykırı hareket edenlerin en az 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmaları öngörülmüştür. Sonuç olarak maddedeki 'işleyenler' kelimesinin kimi ya da kimleri kastettiği anlaşılamamaktadır. İşte Anayasa'ya bir diğer aykırılık da burada ortaya çıkmaktadır. Çünkü suç ve cezada kanunilik ilkesi bireyin hangi davranışının suç olduğunu bilmesini, buna göre ise; suç oluşturmadığını düşündüğü davranışlarını özgürce gerçekleştirebilmesini de ifade eder. Burada ise suçun kimler tarafından işlenebileceği açıkça belirtilmemiş ve hukuk güvenliği ile belirlilik ilkelerine aykırı hareket edilmiştir.

2820 sayılı Kanunun 117. maddesindeki düzenlemenin Anayasa'ya aykırı olmadığı, düzenlemede hukuki boşluk bulunduğu ve yorum yolu ile bu boşluğun doldurulabileceği de ileri sürülemez. Çünkü; 'Hukukta ve özellikle Ceza Hukukunda metne bağlı yorum yapılması, artık hemen tüm dünyada, Anayasal düzeyde bir ilke olan suçların ve cezaların yasallığı kuralının da doğal sonucu ve uygulanmasının vazgeçilmez koşuludur. O yüzden, bireyci anlayış, ceza yasalarının dar yorumlanması kuralından vazgeçmemektedir.' (Sami SELÇUK, Adalet ve Hukuk sy. 410, İmge Yayınevi) Madde metnine bağlı kalmaksızın yorum yapılması ise; Yasama erkinin yetkisini elinden almak olur ki, bu da açık ve bariz bir yetki gaspı sonucunu doğurur. Sonuç olarak ise; yapılan işlem batıl olacaktır. Ayrıca böyle bir durum yine ceza hukukunun temel ilkelerinden biri olan kıyas yasağına da aykırı olacaktır. (Karşılaştırmalı ve Uygulamalı Ceza Hukuku, İçel/Donay Beta Yayınları 3. Bası, sy. 83, 84 İstanbul) 'Erkler ayrılığını benimsemiş bir ülkede, ceza normunu yasama organı koyar, yargı organı uygular. Yargı Organı, Yasama Organının yerine geçemez. Tersî durumda, bireysel özgürlüğün kalesi olan yasallık ilkesi yıkılır, hukuki güven sarsılır.' (Prof. Dr. Sami SELÇUK, aynı eser sy. 446-25. dipnot) Ceza Hukukunda yoruma ilişkin bu temel ilkeler bile söz konusu kanun maddesinde yer alan Anayasa'ya aykırılığı açıkça ortaya koymaktadır.

2820 sayılı Kanunun 117. maddesinin 'Bu Kanunun dördüncü kısmında yazılı yasak fiilleri işleyenler,' ibaresinin 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2, 7, 10, 13 ve 38. maddelerine aykırı olması sebebi ile iptaline karar verilmesine saygıyla arz ve talep ederim."